

Het gemeenschappelijk landbouwbeleid Een partnerschap tussen Europa en zijn landbouwers

Landbouw en
Plattelands-
ontwikkeling

Woord vooraf

Het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) slaat een brug tussen een wereld die steeds verder verstedelijkt en een landbouw die van steeds groter strategisch belang wordt. Daarom heb ik voorgesteld om door middel van een vernieuwd gemeenschappelijk landbouwbeleid vanaf 2014 een nieuw partnerschap tussen Europa en de landbouwers tot stand te brengen.

Dit nieuwe partnerschap past in het historische kader van dit belangrijke gemeenschappelijke beleid dat nu vijftig jaar bestaat en dat in deze brochure wordt beschreven. Het partnerschap sluit ook aan bij de wens om via het GLB een nieuwe vertrouwensband te scheppen tussen de Europese burgers en hun landbouw.

De landbouw bevindt zich op het raakvlak van de uitdagingen waarvoor onze maatschappij staat. In de eerste plaats is er uiteraard de uitdaging op het gebied van de voedselvoorziening. Maar ook is er de uitdaging op het gebied van de natuurlijke hulpbronnen die op respectvolle en verantwoordelijke wijze moeten worden gebruikt met het oog op toekomstige generaties. Tot slot zijn er de territoriale uitdaging en de noodzaak om op ons grondgebied een sector in stand te houden, namelijk de landbouw, die van het grootste belang is voor de instandhouding van onze plattelandseconomie, onze wortels en ons erfgoed. Europa heeft zijn landbouwers nodig en de landbouwers hebben de steun van Europa nodig.

Deze steun neemt de vorm aan van doelgerichte inkomenssteun voor actieve landbouwers die op objectieve wijze wordt aangepast aan de behoeften van elke landbouwsector, en met name de meest kwetsbare sectoren.

Voor deze steunverlening wordt gebruikgemaakt van instrumenten die het economische en ecologische concurrentievermogen van de landbouwsector moeten versterken. Er zijn stimuleringsmechanismen nodig om de landbouwers ertoe aan te zetten duurzame landbouwpraktijken toe te passen. Ook zijn er moderne en doeltreffende vangnetten nodig waarmee kan worden gereageerd op de steeds ernstigere en steeds vaker voorkomende crises.

Tot slot moet de steunverlening het leven op het platteland een nieuwe impuls geven. Hiertoe worden extra middelen vrijgemaakt voor vestigingssteun voor jonge landbouwers, voor onderzoek, innovatie en kennisoverdracht, en voor investeringen in de particuliere en openbare infrastructuurvoorzieningen.

De komende jaren zijn cruciaal in die zin dat de grondslag moet worden gelegd voor een landbouw die sterk genoeg is om de klimaatverandering en de internationale concurrentie het hoofd te bieden en tegelijk aan de verwachtingen van de burgers te voldoen. Kortom, in het GLB gaat het om ons voedsel en om de toekomst van ons platteland, dat per slot van rekening meer dan de helft van het Europese grondgebied bestrijkt.

Dacian Cioloș

Europees commissaris voor Landbouw en Plattelandsontwikkeling

“

Het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB), dat in **1962** is gelanceerd, vormt een partnerschap tussen de landbouw en de samenleving en tussen Europa en de Europese landbouwers. De belangrijkste doelstellingen van het GLB zijn: het verbeteren van de landbouwproductiviteit om de consumenten een stabiele voedselvoorziening tegen betaalbare prijzen te bieden; ervoor zorgen dat EU-landbouwers een redelijk inkomen verdienen.

”

Het GLB gaat over ons voedsel

© iStockphoto

De EU telt 500 miljoen consumenten die allemaal behoefte hebben aan een betrouwbaar aanbod aan gezond en voedzaam voedsel tegen een betaalbare prijs. Naar verwachting blijft het economische klimaat onzeker en onvoorspelbaar. Bovendien moet nu en in de toekomst worden gereageerd op tal van uitdagingen, zoals wereldwijde concurrentie, economische en financiële crises, de klimaatverandering en de stijgende kosten van productiemiddelen zoals brandstof en meststoffen.

Om op deze uitdagingen in te spelen, heeft de EU het gemeenschappelijk landbouwbeleid opgezet en ingevoerd.

Het doel ervan is om de voorwaarden te creëren waaronder landbouwers hun vele taken in de samenleving kunnen vervullen, in de eerste plaats het produceren van voedsel.

Dankzij het GLB zijn de Europese burgers zeker van een continue voedselvoorziening. Als samenleving kunnen wij er zeker van zijn dat onze landbouwers het voedsel produceren dat wij nodig hebben.

De landbouwers zorgen voor een indrukwekkend assortiment aan betaalbare, veilige en hoogwaardige producten. De EU staat in de hele wereld bekend om haar voedsel en culinaire tradities. Dankzij haar buitengewone agrarische hulpbronnen kan en moet de EU een sleutelrol spelen bij het waarborgen van de voedselzekerheid in de hele wereld.

“

Nu, vijftig jaar later, staat de EU voor meer uitdagingen: voedselzekerheid: de mondiale voedselproductie moet worden verdubbeld om de wereldbevolking, die in **2050** negen miljard inwoners zal tellen, van voedsel te kunnen voorzien; de klimaatverandering en een duurzaam beheer van natuurlijke hulpbronnen; de zorg voor het Europese platteland en het vitaal houden van de plattelandseconomie.

”

Het GLB gaat over ons platteland

Landbouw gaat niet alleen over voedsel. Het gaat ook over plattelandsgemeenschappen en de mensen die daarin wonen. En over ons platteland en de kostbare natuurlijke rijkdommen ervan.

In alle lidstaten van de EU zorgen landbouwers voor de vitaliteit van het platteland en de instandhouding van het plattelandleven. Het wegvallen van landbouwbedrijven of landbouwers zou een ingrijpend — uiterst schadelijk — effect hebben op onze dorpen en marktsteden.

Veel banen op het platteland zijn gelieerd aan de landbouw. Landbouwers hebben machines, gebouwen, brandstof, meststoffen en geneeskundige zorg voor hun dieren nodig. Veel mensen werken in deze „toeleverende” sectoren. Anderen zijn druk met processen die volgen op de primaire landbouwproductie, zoals het voorbereiden, het verwerken en het verpakken van voedsel. Nog anderen werken in de voedselopslag of het voedseltransport en in de detailhandel in levensmiddelen.

Al met al zijn de landbouw en de voedselproductie essentiële onderdelen van onze economie en onze samenleving. In de 27 lidstaten van de EU zijn ongeveer 14 miljoen landbouwers actief en werken nog eens 4 miljoen mensen in de levensmiddelensector. Samen zijn de landbouw- en levensmiddelensector goed voor 7% van alle banen en voor 6% van het Europese bruto binnenlands product.

“

Het GLB is een gemeenschappelijk beleid voor alle lidstaten van de Europese Unie. Het wordt op Europees niveau beheerd en gefinancierd met middelen uit de jaarlijkse EU-begroting.

”

Het GLB gaat over ons **milieu**

Ons platteland bevindt zich niet meer in zijn oorspronkelijke, ongerepte staat. De landbouw heeft het door de eeuwen heen gevormd. Door de landbouw is onze gevarieerde omgeving met haar diversiteit aan landschappen ontstaan. Ons platteland dient als leefgebied voor een grote verscheidenheid aan dier- en plantensoorten. Deze biodiversiteit is van cruciaal belang voor de duurzame ontwikkeling van het platteland.

Landbouwers beheren het platteland voor het welzijn van ons allemaal. Zij leveren collectieve goederen, waarvan de belangrijkste bestaan uit de goede zorg voor de instandhouding van onze bodem, onze landschappen en onze biodiversiteit. De waarde van deze collectieve goederen wordt niet doorgerekend aan de markt. Daarom biedt de EU de landbouwers inkomenssteun voor deze dienstverlening aan de maatschappij.

De landbouwers kunnen nadeel ondervinden van de klimaatverandering. Het GLB geeft hun financiële steun zodat zij hun landbouwmethoden en -systemen

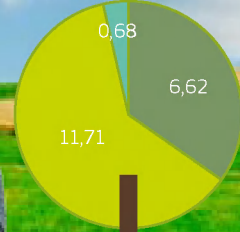
kunnen aanpassen om het hoofd te bieden aan de gevolgen van een klimaatverandering.

Landbouwers realiseren zich als eerste dat zorgvuldig moet worden omgegaan met onze natuurlijke hulpbronnen. Uiteindelijk hebben de landbouwers deze nodig voor hun dagelijks bestaan. Om de negatieve neveneffecten van bepaalde landbouwmethoden te vermijden, stimuleert de EU landbouwers om op een duurzame en milieuvriendelijke wijze te werken.

In feite staan landbouwers voor een dubbele uitdaging, namelijk het produceren van voedsel én het beschermen van de natuur en de biodiversiteit.

Milieuvriendelijke duurzame landbouw, waarin behoedzaam met natuurlijke hulpbronnen wordt omgesprongen, is van wezenlijk belang voor onze voedselproductie en onze levenskwaliteit, vandaag, morgen en voor toekomstige generaties.

Het Europese landbouwbeleid door de jaren heen

- (bedragen in miljarden EUR)
- Procentueel aandeel van landbouw in de totale EU-begroting
 - EU-bevolking in miljoenen
 - Exportrestituties
 - Andere marktmaatregelen
 - Gekoppelde steun
 - Ontkoppelde steun
 - Plattelandsontwikkeling

1992

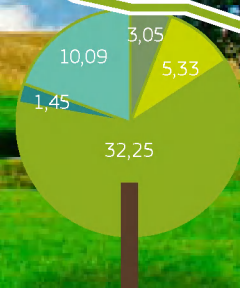
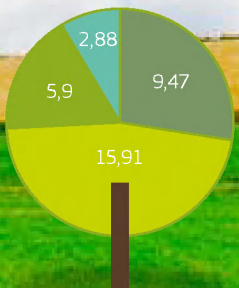
Het GLB schakelt over van markt-naar producentenondersteuning. De prijssteun wordt afgeboord en vervangen door rechtstreekse subsidies voor landbouwers. Zij worden aangespoord om milieuvriendelijker te werken. De hervorming valt samen met de wereldmilieuconferentie van 1992 in Rio, waar het principe 'duurzame ontwikkeling' wordt gelanceerd.

2003

Het GLB biedt inkomenssteun. Met een nieuwe GLB-hervorming wordt de steun losgekoppeld van de productie. Boeren ontvangen nu inkomenssteun, op voorwaarde dat ze goed voor hun grond zorgen en zich houden aan milieu-, dierenwelzijns- en voedselveiligheidsvoorschriften.

2011

Een nieuw GLB-hervormingsvoorstel heeft tot doel het concurrentievermogen van de landbouwsector te versterken, de innovatie te bevorderen, de klimaatverandering tegen te gaan, en de werkgelegenheid en de groei in plattelandsgebieden te bevorderen.

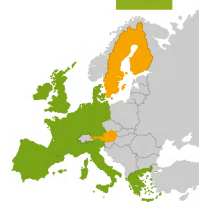
1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

12

15

25

27

Het gemeenschappelijk landbouwbeleid

Een partnerschap tussen Europa en zijn landbouwers

Het GLB gaat over onze landbouwers	6
Dankzij het GLB produceren landbouwers wat consumenten willen.....	7
Landbouwers treden op als beheerders van het platteland	8
De plattelandseconomie en het plattelandleven zijn afhankelijk van de landbouw	9
Het GLB is de motor van productiviteit en innovatie	10
Ook modernisering is een prioriteit van het GLB	11
Waarom landbouwers niet altijd een eerlijke prijs krijgen	12
Kwaliteitsvoedsel: de sleutel tot succes	13
De EU stelt haar markt open voor ontwikkelingslanden.....	14
Europa is een belangrijke exporteur van kwaliteitsvoedsel	15
Het GLB tot 2020: inspelen op de uitdagingen van de toekomst.....	16

Het GLB gaat over onze landbouwers

Met de toetreding van tien nieuwe lidstaten in 2004 en nog eens twee lidstaten in 2007 verdubbelde het aantal landbouwers in de EU bijna, tot ongeveer 14 miljoen.

Landbouwers spelen een zeer belangrijke rol in de economie van het platteland en de EU heeft hen dan ook hard nodig. De fundamentele, instinctieve vakkennis op landbouwgebied komt niet uit boeken, maar wordt van generatie op generatie overgedragen.

Veel jonge mensen zien de landbouw echter niet meer als een aantrekkelijk beroep, met als gevolg dat het aantal landbouwers afneemt. In de jaren zestig telden de eerste zes landen van de EU zes miljoen landbouwers, maar sindsdien is het aantal meer dan gehalveerd.

Daarom helpt het GLB jonge ondernemers bij het opzetten van een landbouwbedrijf door hun de middelen te geven om grond, machines en materieel te kopen. Ook verstrekt het GLB subsidies om zowel nieuwkomers als gevestigde landbouwers op te leiden in de nieuwste technische productiemethoden.

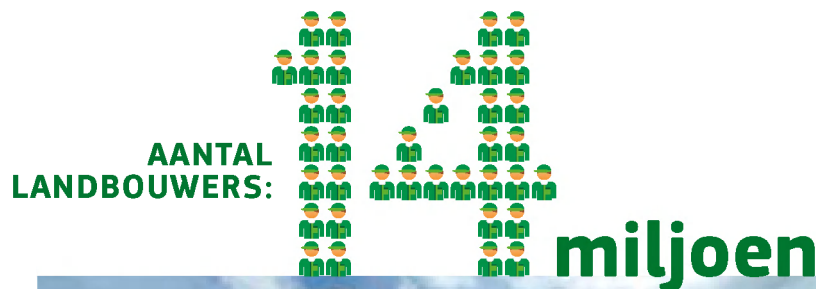
Het is voor de plattelandsontwikkeling in de EU van essentieel belang dat jonge landbouwers worden aangemoedigd en dat de continuïteit van generatie op generatie wordt gewaarborgd.

VERHOUDING VAN HET LANDBOUWINKOMEN TEN OPZICHTE VAN HET NIET-LANDBOUWINKOMEN

De cijfers zijn het gemiddelde EU-inkomen uit bedrijfsuitoefening in de landbouw per arbeidsjaareenheid die niet in loondienst is verricht, als percentage van het gemiddelde inkomen in de gehele economie per voltijdequivalent. De cijfers zijn door de diensten van de Commissie berekend op basis van Eurostat-gegevens.

In bepaalde delen van Europa, zoals in heuvelachtige, bergachtige en/of afgelegen gebieden, is het bijzonder moeilijk om landbouw te bedrijven. Het is van belang om de gemeenschappen in deze regio's vitaal te houden. Het GLB biedt financiële steun om ervoor te zorgen dat plattelandsgemeenschappen in kwetsbare gebieden economisch gezond blijven en niet geleidelijk aan verdwijnen.

Dankzij het GLB produceren landbouwers wat consumenten willen

Uiteindelijk profiteren de EU-burgers van het GLB. Er is altijd meer dan genoeg voedsel in onze winkels en supermarkten beschikbaar tegen doorgaans betaalbare prijzen. Tegenwoordig besteedt het gemiddelde gezin in de meeste EU-landen ongeveer 15% van het maandelijks inkomen aan voedsel. In 1962 gaf men het dubbele uit.

Dankzij de landbouwers zijn wij zeker van een continue voorziening met kwalitatief hoogstaand voedsel. Europa wordt als wereldleider beschouwd in sectoren als granen, zuivelproducten, vlees, olijfolie, wijn en gedestilleerde dranken. Bovendien is gemakkelijk te achterhalen hoe en waar ons voedsel is geproduceerd, omdat de consumenten dankzij de Europese regels over traceerbaarheid en etikettering alle informatie krijgen die zij nodig hebben om bij het kopen van hun voedsel een bewuste keuze te maken.

Veel Europese consumenten geven de voorkeur aan plaatselijke of regionale producten als deze voorhanden zijn. Traditionele specialiteiten worden steeds populairder. Daarom verkopen landbouwers steeds vaker hun producten op boerenmarkten rechtstreeks aan de klant en verwerken zij hun eigen producten steeds vaker om er een plaatsgebonden waarde aan toe te voegen.

HIER VOLGT EEN OVERZICHT
VAN WAT ONZE LANDBOUWERS
JAARLIJKS PRODUCEREN
(GEMIDDELDE VOOR DE PERIODE
2008-2010)

Granen
300 miljoen ton

Suiker
16 miljoen ton

Oliehoudende zaden
21 miljoen ton

Olijfolie
2 miljoen ton

Appelen
10 miljoen ton

Peren
3 miljoen ton

Citrusvruchten
10 miljoen ton

Wijn
170 miljoen
hectoliter

Rundvlees
8 miljoen ton

Varkenvlees
20 miljoen ton

Pluimveevlees
12 miljoen ton

Eieren
7 miljoen ton

Melk
140 miljoen ton

Landbouwers treden op als beheerders van het platteland

Ongeveer de helft van de grond in de EU wordt voor landbouwdoeleinden gebruikt. Daarom is deze sector zo ontzettend belangrijk voor onze natuurlijke omgeving. In de loop der eeuwen heeft de landbouw bijgedragen tot het ontstaan en behoud van een grote diversiteit aan waardevolle halfnatuurlijke habitats die vorm hebben gegeven aan de talrijke landschappen die wij momenteel in de EU kennen en die het decor vormen voor een rijke flora en fauna. Er is een wisselwerking tussen de landbouw en de natuur. Dankzij de achtereenvolgende hervormingen van het GLB worden onze landbouwmethoden steeds milieuvriendelijker.

Tegenwoordig hebben de landbouwers dan ook een dubbele rol: zij produceren ons voedsel en beheren het platteland. Als plattelandsbeheerder levert de landbouwer collectieve diensten. De hele (huidige en toekomstige) samenleving profiteert van een zorgvuldig beheerd en goed verzorgd platteland. Het is dan ook niet meer dan normaal dat landbouwers door het GLB worden vergoed voor het leveren van deze waardevolle collectieve diensten.

Landbouwers gebruiken de inkomenssteun uit het GLB steeds vaker om milieuvriendelijke landbouwmethoden toe te passen. Daardoor kunnen zij bijvoorbeeld de hoeveelheid kunstmest of bestrijdingsmiddelen die zij voor hun gewassen gebruiken, verminderen. Ook kunnen zij de veebezetting (het aantal dieren per hectare grond) verlagen. Andere aanpassingen bestaan bijvoorbeeld uit het onbewerkt laten van akkerboorden, het aanleggen van vijvers of andere landschapselementen en het aanplanten van bomen en heggen. Dat zijn landbouwaspecten die verder gaan dan wat doorgaans wordt beschouwd als conventionele landbouwmethoden en goede landbouwpraktijken.

Daarnaast bevordert het GLB landbouwpraktijken als de instandhouding van blijvend grasland en de bescherming van de landschapswaarde van het landschap. Dat is ook wat het publiek wil.

Andere prioriteiten waar landbouwers rekening mee moeten houden, zijn de bescherming van de biodiversiteit en van de habitat van wilde fauna en flora, het beheer van waterbronnen en het omgaan met de klimaatverandering.

In dat opzicht is het Europese programma Natura 2000 van belang. Dat is een netwerk van ongeveer 25 000 locaties die ongeveer een vijfde van het grondgebied van de EU bestrijken. Het doel van het netwerk is de biodiversiteit van Europa te beschermen. De locaties zijn geen „omheinde” beschermde terreinen, maar zijn toegankelijk en vaak afhankelijk van duurzame menselijke activiteiten en duurzame wijzen van landgebruik die door de jaren heen hebben bijgedragen tot de vorming en de instandhouding van deze gebieden. Veel van deze locaties bevinden zich op landbouwgrond en de landbouwers beheren het land zodanig dat de biodiversiteit behouden blijft.

De plattelandseconomie en het plattelandleven zijn afhankelijk van de landbouw

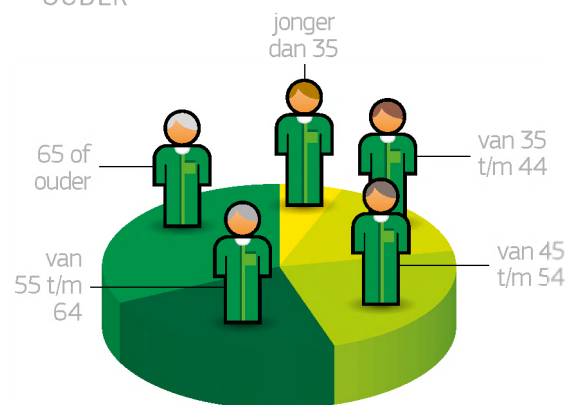
In de meeste plattlandsgebieden in de EU is landbouw de voornaamste economische activiteit. Veel landbouwers verrichten daarnaast echter nog andere activiteiten, zoals voedselverwerking en het verschaffen van logies aan toeristen. Deze diversificatie van de plattlandseconomie is een troef die door de EU met behulp van haar programma's voor plattlandsontwikkeling wordt gesteund en aangemoedigd.

Ongeveer de helft van de Europese bevolking leeft in plattlandsgebieden. Zonder landbouw zouden veel gemeenschappen ophouden te bestaan en uit elkaar vallen. Als landbouw zou verdwijnen, zou het land in veel gebieden onbeheerd worden achtergelaten.

Daarom verleent het GLB financiële steun aan landbouwers, zodat zij het land kunnen blijven bewerken en extra werkgelegenheid creëren door middel van dorpsrenovatie, landschapsbehoud of cultureelerfgoedprojecten en vele andere taken die direct of indirect verband houden met de landbouw en de plattlandseconomie.

Op die manier wordt voorkomen dat het plattland door een tekort aan banen en een hoge werkloosheid leegloopt. Publieke voorzieningen zoals scholen en gezondheidszorgfaciliteiten blijven dan bestaan en de kwaliteit

LANDBOUWERS WORDEN STEEDS OUDER

Bron: Eurostat — Landbouwstructurenenquête. Gegevens over 2007.

ervan neemt toe, zodat mensen een goede reden hebben om op het plattland te blijven wonen en daar hun kinderen te laten opgroeien.

De dynamiek van kleine familielandbouwbedrijven moet worden versterkt. Veel landbouwers zijn ouder dan 55 jaar en zullen op enig moment met pensioen gaan. De EU ziet in dat de leeftijdsopbouw in de landbouwsector een punt van zorg is geworden. Daarom moeten jonge landbouwers worden geholpen bij het opzetten van hun bedrijf. Alleen dan kunnen de Europese plattlandsgebieden de vele uitdagingen aan waarmee ze worden geconfronteerd.

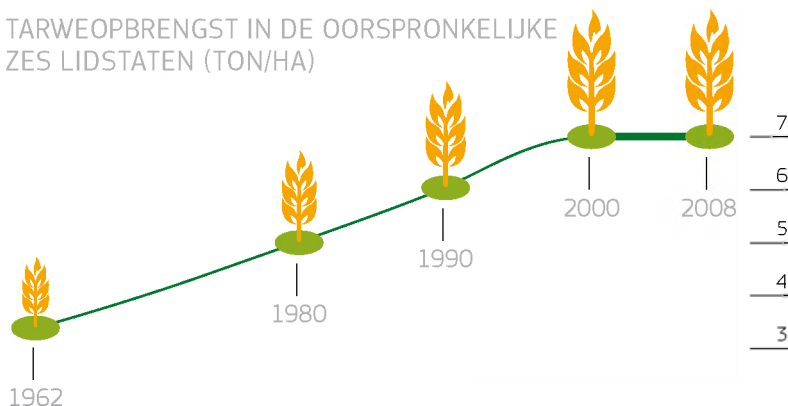
Het GLB is de motor van productiviteit en innovatie

Dankzij het GLB zijn landbouwers productiever en kunnen zij hun technische vaardigheden verbeteren.

In de eerste jaren moedigde het GLB landbouwers aan moderne machines en nieuwe technieken te gebruiken, met inbegrip van kunstmest en gewasbeschermingsmiddelen. Deze waren nodig omdat het produceren van meer voedsel voor de bevolking destijds voorrang had.

Het beleid was zeer doeltreffend. De productiviteit nam enorm toe. De oogstopbrengst steeg spectaculair, maar is sinds 2000 gestabiliseerd. Onderzoek en innovatie zullen in de komende jaren cruciaal zijn, willen wij ervoor zorgen dat landbouwers met minder meer gaan produceren.

TARWEOPBRENGST IN DE OORSPRONKELIJKE ZES LIDSTATEN (TON/HA)

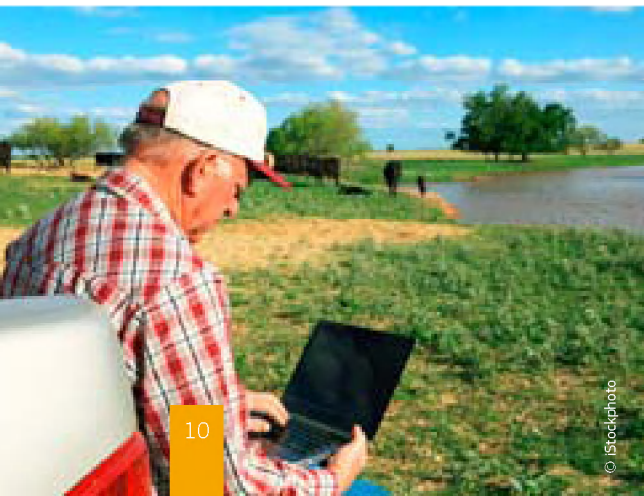

Bron: Landbouw in de Europese Unie — Statistische en economische gegevens, een jaarlijkse publicatie door de Europese Commissie, DG Landbouw en Plattelandsontwikkeling, verschillende jaren.

Gezien de overschotten die vroeger ontstonden, is het accent inmiddels echter verschoven. Nu helpt het GLB landbouwers om:

- op zodanige wijze landbouw te bedrijven dat de uitstoot van broeikasgassen wordt verminderd;
- milieuvriendelijke landbouwtechnieken te gebruiken;
- te voldoen aan de normen op het gebied van volksgezondheid, milieu en dierenwelzijn;
- de voedselspecialiteiten uit hun regio te produceren en op de markt te brengen;
- productiever gebruik te maken van bossen en houtland;
- nieuwe toepassingen te vinden voor landbouwproducten in sectoren als de cosmetica, medicijnen en handwerk.

EU-onderzoeksfondsen worden gebruikt om nieuwe landbouwsystemen te ontwikkelen, zodat landbouwers kunnen reageren op de vele uitdagingen waarvoor zij komen te staan. Voorop staan de klimaatverandering en de toenemende druk op de natuurlijke hulpbronnen. In de toekomst zullen onze landbouwers meer moeten gaan produceren met minder. Dat kan worden bereikt door instrumenten zoals innovatiepartnerschappen te ontwikkelen. Deze moeten innovatie in de landbouw bevorderen door de huidige kloof tussen onderzoek en de huidige landbouwmethoden weg te werken, en de communicatie en samenwerking tussen belanghebbenden (landbouwers, adviseurs, agro-industrie, wetenschappers, instanties enz.) te vergemakkelijken.

Ook modernisering is een prioriteit van het GLB

De modernisering van landbouwbedrijven was, en is nog altijd, een belangrijke doelstelling van het GLB. Veel Europese landbouwers hebben subsidies ontvangen voor de modernisering van hun bedrijfsgebouwen en machines. Anderen hebben de subsidies gebruikt om de kwaliteit van hun vee en de omstandigheden waaronder het vee wordt gehouden te verbeteren.

De uitdaging is ervoor te zorgen dat de modernisering landbouwers helpt om economisch te kunnen concurreren en om technieken toe te passen die duurzaam zijn voor het milieu.

Het GLB-programma voor plattelandontwikkeling zal een belangrijke motor van verandering en voortgang blijven. Het zal landbouwers de mogelijkheden blijven bieden om hun bedrijven, en meer in het algemeen het plattelandgebied waar zij wonen, te verbeteren.

Zoals voorzien in Europa 2020, de Europese groeistrategie, zullen ook onze landbouwers efficiënter en concurrerender worden.

Subsidies en leningen spelen een belangrijke rol. Maar er zijn ook andere manieren om landbouwers te helpen. Zo bieden opleidingsprogramma's en bedrijfsadviseringsdiensten, zij het minder zichtbaar, waardevolle hulp aan landbouwers in de gehele EU.

Waarom landbouwers niet altijd een eerlijke prijs krijgen

CONCENTRATIE IN DE VOEDSELKETEN: AANTAL ONDERNEMINGEN

Veel detailhandelaren (supermarkten, winkels enz.) behoren tot een klein aantal grote ketens met een zeer sterke onderhandelingspositie.

Bron: Eurostat — Structurele bedrijfsstatistieken en structuur van de landbouwbedrijven. De gegevens betreffen 2007 (landbouw) en 2009 (andere sectoren).

De overgrote meerderheid van de landbouwondernemingen is relatief klein. De gemiddelde landbouwer in de EU bezit slechts twaalf hectare land (wat overeenkomt met ongeveer twintig voetbalvelden). 70% van de landbouwondernemingen is kleiner dan vijf hectare.

Door de geringe omvang van hun bedrijven is het voor sommige landbouwers moeilijk om de beste prijs voor hun producten te krijgen. Hun inspanningen om de kwaliteit te verbeteren en de waarde te verhogen, vinden niet altijd hun neerslag in de marktprijs.

Het GLB helpt landbouwers in toenemende mate om hun onderhandelingspositie ten opzichte van andere spelers in de voedselketen te versterken.

De EU helpt landbouwers door hen aan te moedigen om:

- producentenorganisaties op te richten. Door zich te groeperen kunnen landbouwers hun producten collectief verkopen en hun marktpositie binnen de voedselketen verstevigen;
- andere samenwerkingsverbanden aan te gaan. Daardoor krijgen landbouwers meer invloed op de markt, maken ze meer winst en wordt hun concurrentiepositie versterkt;
- hun productie te specialiseren, door bijvoorbeeld over te schakelen op biologische landbouw;
- contractuele relaties aan te gaan in de gehele voedselketen;
- onderlinge fondsen en verzekeringsstelsels op te richten. Zo kunnen landbouwers beter reageren op instabiele markten of snel dalende prijzen.

Daarnaast kan het gebruik van moderne hulpmiddelen op het gebied van informatie, risicobeheer en marketing de kennis en onderhandelingspositie van de landbouwer in de voedselketen vergroten.

Kwaliteitsvoedsel: de sleutel tot succes

Diversiteit

Europa staat bekend om zijn enorme assortiment aan uitstekende voedingsmiddelen, wijnen en bieren die in onze grote culinaire tradities verankerd zijn.

Kwaliteitsgaranties

Het GLB omvat regels over etikettering en logo's die de authenticiteit van traditionele levensmiddelen garanderen. Meer dan 1 000 producten dragen een EU-kwaliteitslogo. Mensen kunnen lokale en traditionele levensmiddelen kopen en erop vertrouwen dat de beschrijving op de verpakking waarheidsgetrouw is.

Handelsnormen

Levensmiddelen moeten aan bepaalde minimumkwaliteitsnormen voldoen. Dankzij uniforme normen voor bepaalde producten kunnen consumenten prijzen van verschillende producenten met elkaar vergelijken.

Biologische producten

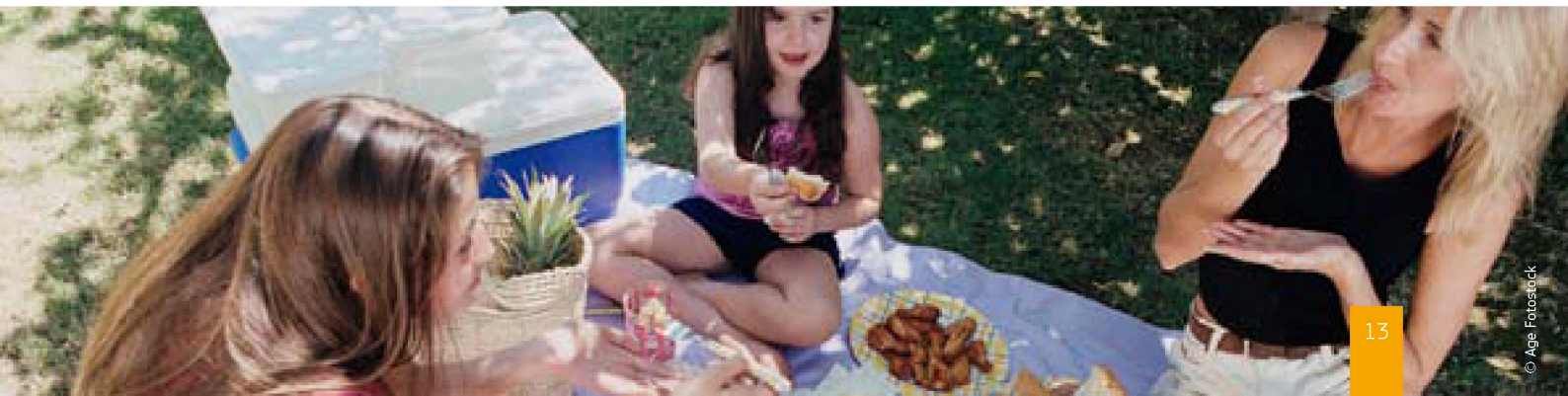
Biologische productiemethoden moeten aan strenge EU-wetgeving voldoen. De biologische landbouw respecteert de natuurlijke levenscyclus van planten en vee. Biologisch voedsel is in de EU te herkennen aan een speciaal logo.

Ethische garanties

Het GLB bevordert certificeringssystemen die garanderen dat er bij de productie van het voedsel rekening is gehouden met het milieu en het dierenwelzijn. De EU-normen inzake dierenwelzijn zijn strenger dan waar dan ook in de wereld.

Hygiënenormen

De EU-regels worden van boer tot bord toegepast. Ingevoerde producten moeten aan dezelfde normen voldoen als de producten van de Europese landbouwers. Deze normen moeten de voedselveiligheid van de producten door de hele voedselketen heen waarborgen.

De EU stelt haar markt open voor ontwikkelingslanden

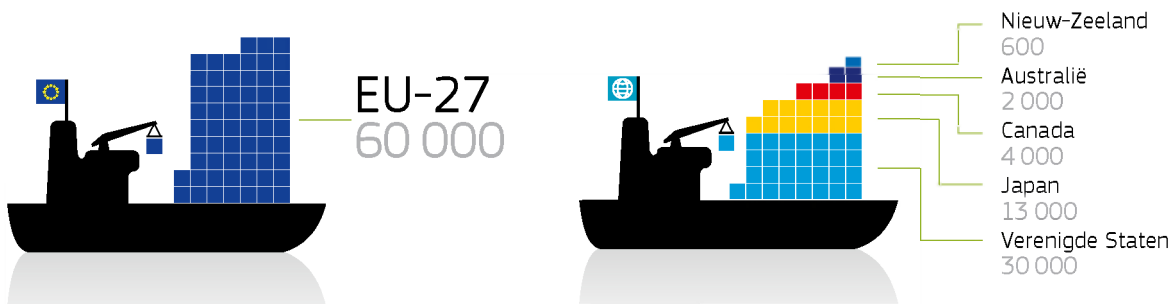
De Europese Unie is verreweg de grootste importeur van levensmiddelen ter wereld.

Via haar ontwikkelingsbeleid ten aanzien van derde landen helpt de EU ontwikkelingslanden hun landbouwproducten in de EU te verkopen, door deze landen preferentiële markttoegang te verlenen.

Doorgaans importeert de EU jaarlijks voor bijna 60 miljard EUR aan landbouwproducten uit ontwikkelingslanden. Dat is meer dan de andere vijf grootste importeurs (de VS, Japan, Canada, Australië en Nieuw-Zeeland) samen.

De EU heeft tal van commerciële en samenwerkingsbanden met derde landen en regionale handelsblokken. Daarnaast heeft de EU met haar naaste burens en andere derde landen bilaterale handelsovereenkomsten gesloten (of voert zij daarover onderhandelingen) en is zij economische partnerschapsovereenkomsten met ontwikkelingslanden aangegaan.

INVOER VAN LANDBOUWPRODUCTEN UIT ONTWIKKELINGSLANDEN (IN MILJOEN EUR)

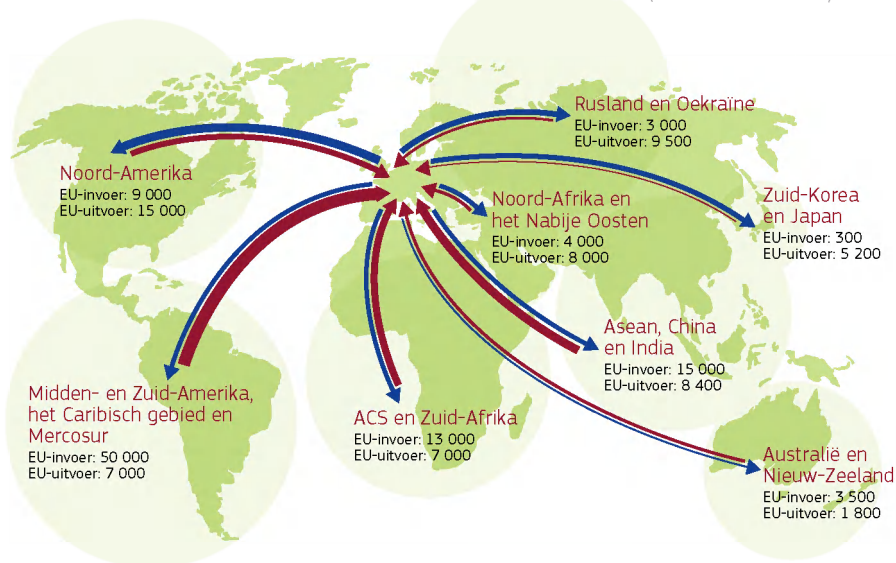
Bron: Document DG Landbouw en Plattelandsontwikkeling, „Internationale aspecten van het landbouwbeleid“. De cijfers geven het gemiddelde weer over de periode 2008-2010.

Europa is een belangrijke exporteur van kwaliteitsvoedsel

Dankzij zijn gunstige klimaat, zijn vruchtbare bodem en de technische vaardigheden van zijn landbouwers is Europa een van de belangrijkste producenten van landbouwproducten in de wereld.

Wereldwijd zal de voedselproductie moeten worden verdubbeld om 9 miljard mensen — de geschatte wereldbevolking in 2050 — te kunnen voeden. Via het gemeenschappelijk landbouwbeleid speelt de EU een belangrijke rol in het streven naar deze doelstelling. Het is dan ook van groot belang dat de EU in de Europese landbouwsector blijft investeren.

EU-HANDEL IN LANDBOUWPRODUCTEN (MILJOEN EUR)

Bron: Document DG Landbouw en Plattelandsontwikkeling, „Internationale aspecten van het landbouwbeleid“. De cijfers zijn afgerond en geven het gemiddelde weer over de periode 2008-2010.

De productie van grote hoeveelheden uiteenlopende en hoogwaardige producten maakt de EU tot een belangrijke exporteur. In feite is de EU de grootste exporteur van landbouwproducten (hoofdzakelijk verwerkte producten en producten met een grote toegevoegde waarde).

EU-EXPORT PER SECTOR

Andere machines en apparaten **21%**

Chemicaliën **11%**

Farmaceutische producten **8%**

Landbouw **7%**

Voertuigen en onderdelen **6%**

Textielproducten **3%**

Bouwmateriaal **2%**

Bron: Gegevens 2010, diensten van de Commissie.

De EU is een van de belangrijkste en actiefste leden van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) en speelt een constructieve rol bij het opstellen van innovatieve en toekomstgerichte gemeenschappelijke regels voor de wereldhandel, waaronder landbouw. Door de rol van de WTO te ondersteunen, draagt de EU bij tot de instandhouding van een vrij, eerlijk en open handelssysteem voor alle landen in de wereld.

Nevenstaande tabel toont de invoer en export van landbouwproducten naar en vanuit de Europese Unie.

Het GLB tot 2020: inspelen op de uitdagingen van de toekomst

Het gemeenschappelijk landbouwbeleid zorgt ervoor dat ons voedsel gezond, kwalitatief hoogstaand en veilig is, en voor een betaalbare en eerlijke prijs wordt aangeboden.

Het GLB heeft in de afgelopen jaren een aanzienlijke ontwikkeling doorgemaakt, waarbij werd ingespeeld op economische veranderingen en de behoeften van de burgers. De overgrote meerderheid van de burgers steunt dit beleid en ziet de aanzienlijke voordelen ervan in.

Momenteel wordt het GLB aangepast om op toekomstige uitdagingen te kunnen inspelen. De komende jaren zal het GLB eerlijker, groener en doeltreffender worden. Ook zal het innovatiever zijn. Het zal alle burgers van de EU, net zoals dat in de laatste 50 jaar het geval is geweest, grote voordelen blijven bieden.

Het GLB is er ook voor u

Het hervormingsproces heeft al tot grote publieke belangstelling geleid.

Ga voor meer informatie naar:

<http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013>

Europese Commissie

**Het gemeenschappelijk landbouwbeleid
Een partnerschap tussen Europa en zijn landbouwers**

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie

2012 — 16 blz. — 21 x 21 cm

***Europe Direct helpt u antwoord te vinden op uw
vragen over de Europese Unie***

**Gratis nummer (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

(* Als u mobiel of in een telefooncel of hotel belt, hebt u misschien geen toegang tot gratis nummers of kunnen kosten worden aangerekend.

Meer gegevens over de Europese Unie vindt u op internet via de Europaserver (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2012

ISBN 978-92-79-22077-7

doi:10.2762/31768

© Europese Unie, 2012

Overneming met bronvermelding toegestaan

Printed in Belgium

GEDRUKT OP ELEMENTAIR CHLOORVRIJ GEBLEEKT PAPIER (ECF)

Europese Commissie

Directoraat-generaal Landbouw en Plattelandsontwikkeling

<http://ec.europa.eu/agriculture/50-years-of-cap>

ISBN 978-92-79-22077-7

doi:10.2762/31768